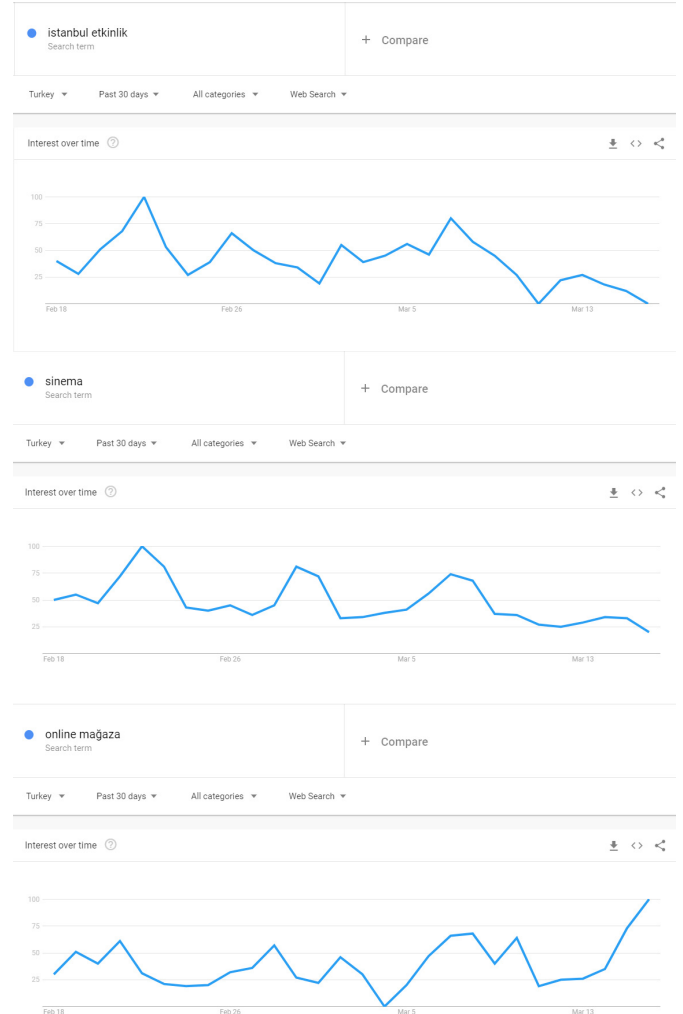

Koronavirüsün İş Dünyasına Etkileri

Çin'de ortaya çıkıp dünyaya yayılan koronavirüs, yüz binlerce insanı etkileyen çok büyük bir salgın. Öte yandan bu salgının küresel ekonomi üzerindeki etkileri de şimdiden görülmeye başlandı. Koronavirüs salgınındaki durum her geçen gün değişiyor, bu sebeple pandeminin, yakın gelecekte ve uzun vadede şirketler üzerindeki etkilerinin ne olacağı hakkında şu anda sadece tahminler yürütülebiliyor.

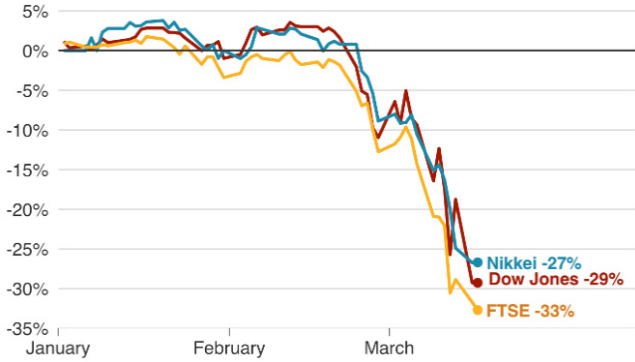
Virüsün ortaya çıktığı günden bu yana alınan karantina önlemleri, birçok sektörü etkiledi. Bu sektörlerin başında tedarik zincirleri, otomotiv, taşımacılık, elektronik ve elbette turizm geliyor. Özellikle de virüsten ilk ve şimdilik en fazla etkilenen ülkenin, dünyanın en büyük ikinci ekonomisine sahip Çin olması, küresel ekonomideki tüm dengeleri değiştirdi ve değiştirmeye de devam edecek gibi gözüküyor. Elektronik cihazlardan giyim eşyalarına kadar birçok ürünün üretildiği Çin'de, önlem amacıyla fabrikaların kapatılmasıyla beraber üretimin durması Çin ekonomisini olduğu kadar son tüketicileri de etkileyecek. Diğer yandan insanların virüs kapma riskini azaltmak amacıyla kalabalık ortamlardan uzak durması; restoran, sinema ve AVM gibi sosyal mekanlara olan talebin hızlı bir düşüş yaşamasına neden oldu. Bu noktada, Google Trends üzerinden aldığımız 'İstanbul etkinlik', 'sinema' ve 'online mağaza' aramalarının son 1 aylık değişim grafikleri pek de şaşırtıcı değil.

Koronavirüsün Gelecekteki Etkileri Neler Olabilir?

Virüs salgınının bir sonraki aşamasının ne olacağı belirsiz. Ancak yine de yapılabilecek bazı tahminler de var. Virüsün yayılımının yakın zamanda küresel olarak yavaşladığı iyi durum senaryosunda bile, Avrupa ve ABD'nin bu yılın ikinci çeyreğinin ortalarına dek ekonomik bir yavaşlama yaşayacağı, havacılık ve konaklama sektörlerinin ciddi bir biçimde etkileneceği, tüketici ürünleri sektörlerinin de düşüş yaşayacağı ve ancak ikinci çeyreğin sonunda toparlanacağı öngörülüyor. Ancak pandeminin devam ettiği kötü durum senaryosunda, küresel olarak bir resesyon durumuna girileceği ve tüketici güveninin üçüncü çeyrekte önce geri kazanılamayacağı düşünülüyor. Hangi senaryoyu yaşayacağımızı bilemesek de Bank of America, IIF, Moody's ve OECD gibi kuruluşlar şimdiden büyüme tahminlerini aşağı yönlü revize ederken borsalarda da sert düşüşler gözlenmekte.

Sektör bazında baktığımızda ise en uzun süreli ve sert etkiyi, dünya-daki neredeyse her ülkenin çeşitli kısıtlamalar getirdiği turizm endüstrisinin hissedeceği anlaşıyor. Turizm sektörüne bağlı olarak, havayolu şirketlerinin de bu olumsuz etkiyi en az üçüncü çeyreğin başına dek yaşaması bekleniyor. Yurt içi uçuşlar nispeten daha az etkilense de havayolu şirketleri art arda gelen Nisan-Mayıs ayı rezervasyon iptalleri karşısında çok daha esnek iptal politikaları uyguluyor ve uçuşlarını %40'a varan oranlarda azaltıyor. Petrol ve gaz endüstrisi, talebin düşmesi nedeniyle fiyatlarda bir düşüş yaşadı. Talep tekrardan artmadığı sürece bu etkinin fiyatları bir yıl boyunca düşüşte tutacağı tahmin ediliyor. Otomotiv sektörüne geldiğimizde ise şu an yaşanan, karantina bölgelerinden geçen tedarik zincirleri ve satışların düşmesi gibi sorunlar, üretimde aksamalar yaratmaya devam edecek. Kısıtlı stoklar ve tedarik zincirlerinin kolay değişen bir yapıya sahip olmaması, bu problemlerin üçüncü çeyrekte de devam edeceğini işaret ediyor.

Tüketici ürünleri sektörünün genelinde hafif bir düşüş var ancak bu, gıda gibi segmentlere yansımıyor. Çevrimiçi alışverişler artma eğilimindeyken Amazon'un hafta ortasında yayınladığı 100.000 kişilik iş ilanı, çevik davranışların bu yeni süreçte hızla adapte olmaya çalışmalarının bir örneği olarak okunabilir. Tüketici elektroniği endüstrisinin, bu krizden görece kısa süre etkilenen bir sektör olacağı ve bu olumsuz etkilerin sadece ikinci çeyreğe kadar devam edeceği düşünülüyor; bunun sebepleri ise üretimin coğrafi olarak yayılmış olması ve esnek tedarik zinciri yapısı sayesinde şirketlerin gerekli stratejik değişiklikleri yapabilmesi. Fakat elbette Çin başta olmak üzere Asya ülkelerinin deneyimlediği sorunlar, ürün geliştirme süreçlerinde gecikmelere yol açacak.

Koronavirüs pandemisinin çeşitli sektörlerdeki etkilerini detaylıca inceleyeceğimiz yazı dizimiz için bizi takipte kalın.

Sağlıkla kalın.

Kaynaklar

- <https://www.iatatravelcentre.com/international-travel-document-news/1580226297.htm>
- <https://www.cnn.com/2020/03/10/coronavirus-analysts-cut-global-growth-forecasts-as-epidemic-spreads.html>
- <https://www.statista.com/chart/20942/stock-markets-global-coronavirus/>
- <https://www.aarp.org/travel/travel-tips/safety/info-2020/coronavirus-and-travel.html>
- <https://www.economist.com/business/2020/03/15/coronavirus-is-grounding-the-worlds-airlines>
- <https://www.bbc.com/news/business-51706225>
- <https://coresight.com/research/amazon-plans-to-add-100000-workers-bucking-the-covid-19-employment-trend/>